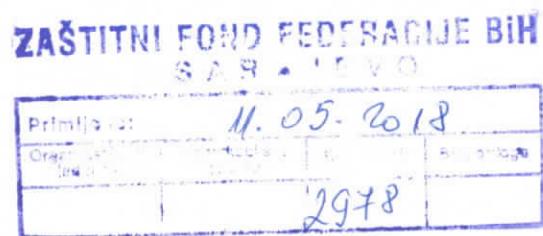

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
SA MIŠLJENJEM NEOVISNOG REVIZORA

ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA
NA DAN 31. DECEMBRA 2017. GODINE

Zaštitni Fond FBiH

S A D R Ž A J

	Stranica
Odgovornosti za finansijske izvještaje	2
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Izvještaj o novčanom toku	8
Bilješke uz finansijske izvještaje	9
	10 – 23

ODGOVORNOSTI ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH 83/09), Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju realnu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja Fonda za to razdoblje.

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da Fond ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno prepostaviti da će Fond nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću, odražavati finansijski položaj Fonda kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Fonda, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprečavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava na dan 13. aprila 2018. godine, i potpisani su od strane:

Salko Obhođaš, direktor

Zaštitni Fond FBiH
Jošanička 55
Vogošća, BiH

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA Osnivačima i Upravi Zaštitnog Fonda FBiH

Izvještaj o finansijskim izvještajima

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Zaštitnog Fonda FBiH (Fond) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, izvještaj o višku prihoda nad rashodima, promjenama izvora sredstava i novčanom toku za godinu završenu na taj dan, te bilješke uz finansijske izvještaje uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Zaštitnog Fonda FBiH na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila i sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvještaju u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, prema našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najvećeg značenja za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ključna revizijska pitanja su ona izabrana pitanja koje smo sagledali u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i izražavanja mišljenja o tim finansijskim izvještajima te ne izražavamo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

1) Prihodi

Priroda značajnosti pitanja

Vidjeti bilješke 5 i 6 (prihodi iz poslovanja) i bilješku 3. Sažetak računovodstvenih politika, priznavanje prihoda. Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je ukupni iskazani prihod BAM 4.082.609, te je način našu reviziju. Također, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je izvjesno da će povezane koristi pritići u subjekt, što zahtjeva ne postoji izvjesna okolnost da neki štetan događaj može usloviti realizaciju prihoda.

Odgovor revizora na rizike

Revizija ovog područja uključila je sljedeće postupke:

- obezbjedili smo obračune prihoda od članarina,
- provjerili smo da su priznati prihodi u suglasnosti sa odlukama o visini članarine,
- provjerili smo obračune zateznih kamata,
- provjerili smo dokumentaciju koja se odnosi na naplatu članarina,
- provjerili smo da su ostali prihodi od regresa i i zateznih kamata naplaćeni u visini iskazanih i
- pribavili smo obračune rezervacija i uporedili smo stanja sa prethodnim godinama.

Zaključili smo da su procjene Uprave vezao za stepen priznavanja prihoda razumne, da se prihodi priznaju u periodu na koji se odnose.

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
Osnivačima i Upravi Zaštitnog Fonda FBiH (nastavak)**

2) Rezervisanja za rizike

Priroda značajnosti pitanja

Vidjeti bilješke 6, Ostali prihodi iz poslovanja, bilješku 22, Potencijalna imovina i obaveze, bilješku 20, Pasivna razgraničenja i rezervisanja, bilješku 4, Ključne računovodstvene procjene kao i bilješku 3. Sažetak je važnost pitanja procjene budućih rizika bitno pitanje za razumjevanje finansijskih izvještaja koje je determiniramo procjenama Uprave, a koje mogu odstupati u konačnici od budućih stvarnih rezultata.

Odgovor revizora na rizike

Revizija ovog područja uključila je sljedeće postupke:

- obezbjedili smo preglede postupaka koji se vode protiv Fonda,
- identificirali smo rezervisane iznose po svakom pojedinačnom predmetu,
- provjerili smo trendove kretanja rezervacija u prošlosti i uporedili sa stvarnim rezultatima sporova nakon okončanja,
- uporedili smo obračune rezervacija i stvarna ishodišta sporova u tekućoj godini.

Zaključili smo da su procjene Uprave vezna za stepen rezervacija u skladu sa historijskim trendovima, i da prema trendovima u tekućoj i prethodnoj godini iznosi rezervacija sumarno najčešće premašuju krajnje konačne priznatih iznosa u finansijskim izvještajima. S obzirom da objavljeni iznosi rezervacija ne moraju biti konačni i primjerene, a priznate procjene rezervacija predstavljaju najbolje dostupne na bazi postojećih informacija.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Fonda za godinu koja završava na dan 31. decembra 2016. godine revidirao je drugi revizor, koji je 07. maja 2017. godine izrazio nemodificirano mišljenje.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvataju Izvještaj Uprave. Ostale informacije ne uključuju finansijske izvještaje, te se naše mišljenje stoga ne odnosi na njih niti obuhvata bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija. U pogledu naše revizije finansijskih izvještaja, naša je obaveza pročitati ostale informacije, i razmotriti da li su ostale informacije značajno nekonzistentne sa finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim tokom revizije odnosno da li su podložni pogrešnim prikazivanjima. Ukoliko, na bazi izvestimo o ovim činjenicama. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor Fonda za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja Fonda.

Odgovornost revizora

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije, kao i:

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
Osnovačima i Upravi Zaštitnog Fonda FBiH (nastavak)**

Odgovornost revizora (nastavak)

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o primjerenošći korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, te razmatramo odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi sa, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije. Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg izvještaju neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Sarajevo, 13. aprila 2018. godine

Za revizorsko društvo:

Azra Krajšek, direktor i
licencirani revizor

MERFI d.o.o. Sarajevo

Registrirani revizori
Porodice Ribar 37
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Licencirani revizor

Adnan Mataradžija
licenca broj: 3090017116

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOM VIŠKU PRIHODA
Za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

	Bilješka	2017. BAM	2016. BAM
Prihodi od članarina	5	3.446.388	3.050.070
Ostali poslovni prihodi	6	636.221	477.750
<i>Ukupno prihodi iz poslovanja</i>		<u>4.082.609</u>	<u>3.527.820</u>
Troškovi naknade šteta	7	(2.480.497)	(2.881.152)
Ostali rashodi iz poslovanja	8	(78.877)	(43.101)
Troškovi sirovina, materijala i energije	9	(7.010)	(10.849)
Troškovi amortizacije	12	(24.880)	(22.739)
Troškovi povezani sa zaposlenicima	10	(363.977)	(379.042)
Troškovi usluga	11	(173.191)	(184.303)
<i>Ukupno troškovi iz poslovanja</i>		<u>(3.128.432)</u>	<u>(3.521.186)</u>
Rezultat iz poslovnih aktivnosti		954.177	6.634
Porezni rashod perioda		-	-
NETO Višak/(manjak) prihoda za tekuću godinu		954.177	6.634
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
UKUPNI SVEOBUHVATNI VIŠAK PRIHODA ZA GODINU		954.177	6.634

Bilješke na stranicama od 10- 23 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. decembra 2017.

	Bilješka	31. decembar 2017. BAM	31. decembar 2016. BAM
AKTIVA			
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	12	14.978	29.532
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	26.514	32.634
Dugoročna rezervisanja	13	1.769.172	1.940.781
		1.810.664	2.002.947
Kratkoročna imovina			
Zalihe	14	-	20
Potraživanja od trećih strana	15	1.502.520	1.380.885
Oročeni depoziti	16	164.004	162.545
Novac i novčani ekvivalenti	17	544.599	80.195
		2.211.123	1.623.645
UKUPNA AKTIVA			
		4.021.787	3.626.592
TRAJNI IZVORI I OBAVEZE			
Trajni izvori			
Neraspoređeni višak prihoda		295.274	288.640
Rezultat godine		954.177	6.634
		1.249.451	295.274
Dugoročne obaveze			
Dugoročna rezervisanja	13	1.769.172	1.940.781
		1.769.172	1.940.781
Tekuće obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	18	9.040	22.934
Ostale obaveze	19	73.666	398.093
Pasivna razgraničenja i rezervisanja	20	920.459	969.512
		1.003.165	1.390.538
UKUPNI IZVORI I OBAVEZE			
		4.021.787	3.626.593

Bilješke na stranicama od 10 - 23 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA IZVORIMA
za godinu koja je završila 31. decembra 2017.

	Akumulirani višak prihoda BAM	Tekući rezultat BAM	Ukupno BAM
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	281.780	6.859	288.639
Prenos	6.859	(6.859)	-
Rezultat godine	-	6.634	6.634
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	288.639	6.634	295.273
Prenos	6.634	(6.634)	-
Rezultat godine	954.177	954.177	954.177
Stanje na dan 31. decembra 2017. godine	295.273	954.177	1.249.450

Bilješke na stranicama od 10 - 23 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU
za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2017.

	Bilješka	2017. BAM	2016. BAM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Neto dobit (gubitak) za godinu		954.177	6.634
Usklađenja za:			
Amortizacija		24.880	22.739
<i>Operativni novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		979.057	29.373
(Povećanje) /smanjenje zaliha		20	4.713
Smanjenje/ (povećanje) potraživanja od trećih strana		(121.635)	120.275
(Smanjenje) /povećanje obaveza prema dobavljačima		(13.893)	20.159
(Smanjenje)/povećanje pasivnih razgraničenja		(49.053)	(291.269)
(Smanjenje)/povećanje ostalih obaveza		(324.428)	1.370
Neto novac ostvaren iz / (korišten u) operativnim aktivnostima		470.068	(115.379)
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti			
Promjena oročenih depozita		(1.459)	-
Novčani izdaci za nabavku nekretnina, postrojenja i opreme		(4.205)	(12.829)
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima		(5.663)	(12.829)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenta		464.405	(128.208)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	17	80.195	208.403
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	17	544.599	80.195

Bilješke na stranicama od 10- 23 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj.

1. OPĆI PODACI

a) Historija i osnivanje

Zaštitni fond FBiH osnovan je 22. jula 2005. godine i pod nadzorom je i kontrolom Agencije za nadzor osiguranja FBiH. Tijela uprave Zaštitnoga fonda su: Skupština, Upravni odbor i direktor. Zaštitnim fondom upravlja Upravni odbor koji čine pet članova, a imenuje ih i razrješava Skupština. Direktora imenuje i razrješava Upravni odbor. Zaštitni fond FBiH isplaćuje štete u skladu sa članom 15. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine FBiH", br. 24/05). Zaštitni fond FBiH obvezan je oštećenim stranama plaćati odštetu u slučaju smrti ili fizičke ozljede i materijalne štete prouzročene u prometnim nezgodama kada:

1. osoba odgovorna za nezgodu ostane nepoznata, Zaštitni fond obvezan je dati naknadu samo glede šteta zbog smrti ili fizičkih ozljeda, u svim slučajevima gdje se nezgoda desila na teritoriju FBiH;
2. je nezgodu prouzročilo vozilo za koje nije ispunjena obaveza iz člana 3. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti, a posjed nad vozilom ima osoba s prebivalištem u FBiH i kada je
3. je protiv društva za osiguranje registriranog u FBiH pokrenut postupak posebne likvidacije zbog stečaja ili zbog oduzimanja dozvole za rad, zbog neispunjena financijskih obveza po Zakonu o društima za osiguranje u privatnome osiguranju ili Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti.

Članove Fonda čine sva osiguravajuća društva koja na teritoriju FBiH pružaju usluge osiguranja od autoodgovornosti. Visina članarine čini postatak naplaćene premije osiguranja od autoodgovornosti koji utvrđuje Agencija za nadzor osiguranja za svaku godinu posebno.

b) Aktivnost

Osnovna djelatnost Fonda je namirenja šteta koje su rezultat saobraćajnih nezgoda koja su počinila neosigurana vozila ili nepoznata vozila, kao i namirenje gubitaka iz osnova stečaja ili likvidacije osiguravajućih društava osiguranicima imateljima polica od autoodgovornosti.

c) Članovi Uprave

Salko Obhođaš, direktor

d) Članovi Skupštine

Marina Miočić Hamidović, predsjednik
Predstavnici članica

e) Članovi Upravnog odbora

Marina Miočić Hamidović, predsjednik, razriješena 06. juna 2017. godine, imenovana kao član 06. juna 2017. godine

Senad Arslanagić/Sead Tirkina, član, razriješen 06. juna 2017. godine

Alma Smailagić/ Mersiha Begić, član razriješen 06. juna 2017. godine

Damir Sarajlić/ Dragan Mikulić, član razriješen 06. juna 2017. godine

Davor Martinović, član, razriješen 06. juna 2017. godine, imenovan 06. juna 2017. godine

Damir Sarajlić, predsjednik, imenovan 06. juna 2017. godine

Senad Arslanagić, član imenovan 06. juna 2017. godine

Mahir Omerhodžić, član, imenovan 06. juna 2017. Godine.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMJENJENIH STANDARDA

2.1 Standardi i interpretacije na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MRS 7: „Izvještaj o novčanim tokovima“- Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2017.);
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“- Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2017.);
- Izmjene MSFI 12 uslijed „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014.-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 12 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2017.).

Usvajanje spomenutih standarda i izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Fonda.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018.);
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018.);
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2019.);
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2021.);
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“- Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“- Primjena MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ s MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018. ili kad MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ bude primjenjen prvi put);
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“- Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata „stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela);
- Izmjene MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“- Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2019.);
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“- Prijenos ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018.);
- Izmjene MSFI 1 i MRS 28 uslijed: „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2014-2016.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene za MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2018.);
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2015-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2019.);
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i razmatranje preplata“ (na snazi za godišnje periode koja počinju teći na ili nakon 01. januara 2018.);
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnje periode koja počinju na ili nakon 01. januara 2019.).

Fond je izabrao da ne usvoji ove standarde, poboljšanja i interpretacije prije njihovog obaveznog datuma stupanja na snagu. Fond predviđa da primjena novih standarda, interpretacija i dopuna neće imati značajan efekat na finansijske izvještaje na datum inicijalne primjene. Ipak, Fond nije u mogućnosti iz praktičnih razloga dati razumnu prosudbu mogućih efekata prije nego uprava izvrši detaljna ispitivanja u godini prve primjene.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde.

b) Osnova pripreme

Finansijski izvještaji iskazani su u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (BAM), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine pripremljeni su u skladu sa načelom historijskog troška, osim za bilo koja finansijska sredstva i obaveze s procijenjenom fer vrijednosti, a u skladu s *MRS 39 Finansijski instrumenti – Priznavanje i mjerenje*.

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije napomenuto. Računovodstveni izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom da će Fond nastaviti nesmetano da posluje u budućnosti.

c) Priznavanje prihoda

Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja. Prihod se umanjuje za procjenjene povrate, rabate i druga slična odobrenja.

Prihod članarina

Prihodi od članarina priznaje se kada su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- Iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
- Vjerovatno je da će ekonomske koristi povezane s transakcijom pritjecati u subjekt; i
- Troškovi, koji su nastali ili će nastati u odnosu na transakciju, mogu se pouzdano izmjeriti.

Prihodi od regresnih potraživanja

- Prihodi od regresnih potraživanja priznaju se po naplati od štetnika.

d) Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u BAM na dan bilans stanja po kursu koji je važio na taj dan. Kursne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u bilansu uspjeha.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u konvertibilne marke po kursu važećem na dan određivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabavke nisu preračunavane od dana transakcije. Kursevi važnijih valuta na kraju godine bili su kako slijedi:

31. decembar 2017.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,63081
31. decembar 2016.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,855450

e) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posudbe terete bilans uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

f) Troškovi penzionih naknada

Fond nema druge penzione aranžmane osim onih u okviru državnog penzionog sistema Federacije Bosne i Hercegovine. Fond je kao poslodavac dužan obračunavati i uplaćivati postotak iz tekuće bruto plaće zaposlenih u penzionalno osiguranje, a navedeni troškovi terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem zaposleni ostvare naknadu za rad. Fond nema obaveza isplate penzije zaposlenima u budućnosti.

g) Troškovi šteta

Troškovi šteta priznaju se kada je vjerojatan odliv finansijskih sredstava i kada se obaveza može pouzdano izmjeriti.

h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za iznos amortizacije i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali. Na svaki datum naznake da je došlo do gubitka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Amortizacija se uključuje u bilans uspjeha prema linearnoj metodi kroz procijenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme. Procijenjeni korisni vijek trajanja, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispisuju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

Građevine	20 - 67 godina
Mašine i oprema	5-10 godina

Amortizacija se obračunava počevši od prvog dana slijedećeg mjeseca u kojem je materijalna imovina stavljenja u upotrebu. Imovina u posjedu temeljem finansijskog najma amortizira se u toku očekivanog vijeka upotrebe iste vlastite imovine ili razdoblja najma, ukoliko je kraće.

i) Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija nematerijalne imovine je obračunata po linearnoj metodi tokom njegovog procijenjenog vijeka trajanja. Procijenjeni korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispisuju na kraju svake godine, sa uključenom promjenom očekivanog okvira trošenja ekonomskih koristi. Prosječni procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Softveri i licence	5 godina
--------------------	----------

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, kapitalizira se samo u slučaju kada dolazi do povećanja budućih ekonomskih koristi koje će dotjecati u Fond. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem nastaje. Trošak redovnog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

j) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se iskazuju u nominalnom iznosu umanjenom za odgovarajući iznos ispravke vrijednosti za procijenjene nenadoknadive iznose, ako postoje.

k) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvaća direktni materijal i, ako je primjenjivo, direktnе troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Neto vrijednost koja se može realizirati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije. Sitan inventar se otpisuje pri stavljanju u upotrebu.

I) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti podrazumijevaju gotovinu u blagajni i novac na tekućim žiro računima. Knjigovodstvena vrijednost ove imovine odgovara njihovoj fer vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti za potrebe novčanog toka uključuju tekuće račune i depozitne račune sa originalnim dospijećem do 3 mjeseca ili manje.

m) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimeca tokom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Fond kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom finansijskog najma priznaje se kao imovina Fonda po fer vrijednosti na datum stjecanja ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Odgovarajuća obaveza prema najmodavcu iskazuje se u bilansu stanja kao obaveza za finansijski najam.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između finansijskih troškova i umanjenja obaveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka, osim onih koji se izravno mogu pripisati kvalificiranom sredstvu, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Fonda vezano za troškove posudbe.

Potencijalne najamnine teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova terete trošak najma na temelju linearne metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine. Potencijalne najamnine koje bi mogle nastati iz poslovnih najmova teretit će troškove u razdobljima kada su nastale. U slučaju da su primljeni poticaji za poslovne najmove, takvi poticaji priznaju se kao obaveza. Ukupna korist od tih poticaja priznaje se kao smanjenje troškova najma na temelju pravocrtnе metode, osim ako ne postoji druga sistemska osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljene imovine.

Fond kao davatelj najma

Naknade koje se naplaćuju od najmoprimeca u okviru finansijskih najmova priznate su kao potraživanja u iznosima koji su jednaki kao neto ulaganja u najmove. Priznavanje finansijskog prihoda temelji se na osnovici koja odražava konstantnu periodičnu stopu povrata na neto ulaganje najmodavca koje se odnosi na finansijski najam. Prihod od najma iz poslovnih najmova priznaje se ravnomjerno u prihod na temelju pravolinijske metode tokom razdoblja najma.

n) Uporedni podaci

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklassificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Neto rezultat ili ukupna aktiva i obaveze nisu bili podložni navedenim promjenama.

4. KRITIČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNA ISHODIŠTA PROCJENE NEIZVJESNOSTI

U primjeni računovodstvenih politika opisanih u bilješci 3, Uprava radi prosudbe, procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obaveza, koji nisu lako dostupni iz drugih izvora. Procjene i pretpostavke temelje se na historijskim iskustvima i drugim faktorima koja se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procjena. Procjene i pretpostavke se pregledavaju redovno. Efekti promjene procjena se priznaju u razdoblju u kojem je promjena nastala ako se procjena odnosi samo na taj period ili u tekućem i budućem periodu ako procjena uključuje oba perioda.

Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

U nastavku prezentiramo kritične prosudbe, osim onih koje uključuju procjene (vidi niže), koje je Uprava Fonda ostvarila u procesu primjene računovodstvenih politika, a koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima.

Umanjenje zajmova i potraživanja

Uprava redovno pregledava stanja zajmova i potraživanja kako bi utvrdila da li postoje objektivni razlozi za njihovo umanjenje. Fond ima potraživanja za koja koristi metod temeljen na iskustvu za usklađivanje relevantnih informacija sa tekućim okolnostima kao i metod diskontovanih novčanih tokova za procjenu umanjenja, ukoliko je potrebno.

Rezerviranja za pravne sporove

Na svaki datum bilansa stanja Fond utvrđuje iznose pravnih tužbi koji nastaju kao posljedica redovnog poslovanja. Fond ne može kvantificirati rezultat i konačnu obavezu koja bi mogla nastati iz svih pravnih tužbi u kojima je Fond neizvjesnosti i procjene Uprave kao i moguća rezervisanja.

Priznavanje prihoda

Uprava u svojim procjenama razmatra detaljne kriterije za priznavanje prihoda od članarina. Uprava se slaže da su članarine prikladno priznate kao prihod u tekućoj godini. Prihodi od regresa priznaju se po naplati.

5. Prihodi od članarina

	2017. BAM	2016. BAM
Asa Osiguranje	170.473	155.304
Bosna Sunce Osiguranje	466.692	419.148
Camelija Osiguranje	202.524	186.060
Croatia Osiguranje	209.808	214.068
Euroherc Osiguranje	517.380	479.964
Grawe Osiguranje	110.940	96.096
Sarajevo Osiguranje	466.554	448.164
Triglav BH Osiguranje	197.616	180.756
Unika Osiguranje	100.303	89.532
VGT Osiguranje	290.771	265.188
Zovko Osiguranje	242.467	224.676
Atos Osiguranje	13.356	-
Brčko Gas Osiguranje	79.572	67.680
Drina Osiguranje	77.856	70.104
Dunav Osiguranje	55.043	28.248
Wiener Osiguranje	55.392	62.436
Mikrofin osiguranje A.D.	33.912	23.904
Aura Osiguranje	56.298	25.176
Central Osiguranje	99.432	8.994
Bobar Osiguranje	-	4.572
	3.446.388	3.050.070

6. Ostali prihodi iz poslovanja

	2017. BAM	2016. BAM
Regresni prihodi i prihodi od taksi	563.808	350.068
Prihodi od zateznih kamata	15.661	7.136
Prihodi od kamata na depozite	1.472	4.479
Oprihodovana rezervisanja	55.280	116.067
	636.221	477.750

7. Troškovi šteta

	2017. BAM	2016. BAM
Asa Osiguranje	70.002	56.350
Bosna Sunce Osiguranje	144.620	146.400
Camelija Osiguranje	56.398	72.492
Croatia Osiguranje	129.349	69.128
Euroherc Osiguranje	182.125	251.484
Grawe Osiguranje	30.011	36.887
Sarajevo Osiguranje	174.359	147.367
Triglav BH Osiguranje	61.559	46.564
Unika Osiguranje	18.932	27.944
VGT Osiguranje	25.808	83.249
Zovko Osiguranje	100.896	78.649
Atos Osiguranje	3.000	-
Brčko Gas Osiguranje	9.281	42.228
Drina Osiguranje	33.930	25.912
Dunav Osiguranje	30.452	1.800
Wiener Osiguranje	6.036	6.685
Mikrofin osiguranje A.D.	-	-
Aura Osiguranje	259	-
Central Osiguranje	69.607	-
Bobar Osiguranje	-	-
Bosansko Njemačko Osiguranje u likvidaciji	18.317	9.253
Štete Zaštitni Fond	1.315.556	13.311
Rezervisanja za štete	-	1.760.637
	2.480.497	3.811
	2.480.497	2.880.151

8. Ostali poslovni rashodi

	2017. BAM	2016. BAM
Rashodi po osnovu regresnih sporova	68.459	33.493
Povrat preplaćenih sredstava troško postupka dosuđenih fondu	677	5.454
Rashod po osnovu troškova postupka po izvršenju	9.741	4.154
	78.877	43.101

9. Troškovi materijala

	2017. BAM	2016. BAM
Sirovine i materijal	6.667	10.307
Gorivo i mazivo	343	542
	7.010	10.849

10. Troškovi povezani sa zaposlenicima

	2017. BAM	2016. BAM
Bruto plaće	322.622	322.964
Troškovi naknada zaposlenicima	31.027	53.274
Troškovi službenih putovanja	10.328	2.804
	363.977	379.042

Na dan 31. decembra 2017. godine broj uposlenih je 9 (2016.: 9).

11. Troškovi usluga

	2017. BAM	2016. BAM
Troškovi savjetovanja, zastupanja, naknade komisijama i UO	64.934	86.582
Usluge održavanja	7.092	7.847
Troškovi zakupa	22.574	22.574
Troškovi komunalnih usluga	42.625	34.649
Usluge reprezentacije	3.409	5.193
Troškovi osiguranja	1.080	1.000
Bankarske usluge	6.706	6.544
Usluge oglašavanja	10.917	9.990
Jednokratne licence	10.249	9.164
Ostale usluge	3.036	245
Usluge preplate na štampu	569	515
	173.191	184.303

12. Nematerijalne imovina, nekretnine postrojenja i oprema

Opis	Postrojenja i oprema BAM	Transportna sredstva BAM	Nematerijalna imovina BAM	Ukupno BAM
<u>Trošak sticanja</u>				
Na dan 1. januara 2017. godine	70.425	27.541	80.906	178.871
Povećanja	4.205	-	-	4.205
Otuđenja i opisi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2017. godine	74.630	27.541	80.906	183.076
<u>Isprawka vrijednosti</u>				
Na dan 1. januara 2017. godine	37.943	27.388	51.373	116.704
Obračunato tokom godine	10.172	153	14.555	24.880
Otuđenja i opisi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2017. godine	48.115	27.541	65.928	141.584
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>				
Na dan 1. januara 2017. godine	32.482	153	29.532	62.167
Na dan 31. decembra 2017. godine	26.515	-	14.978	41.492

13. Dugoročna razgraničenja

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Obračunate štete neosigurana vozila	729.101	800.058
Obračunate štete nepoznata vozila	236.610	317.962
Obračunate štete likvidiranih osiguranja	<u>803.461</u>	<u>822.761</u>
	1.769.172	1.940.781
Obračunate štete neosigurana vozila	(729.101)	(800.058)
Obračunate štete nepoznata vozila	(236.610)	(317.962)
Obračunate štete osiguranja u likvidaciji	<u>(803.461)</u>	<u>(822.761)</u>
	(1.769.172)	(1.940.781)

14. Zalihe

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Rezervni dijelovi i sitan inventar	-	20
	-	20

15. Potraživanja od trećih strana

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Potraživanja za članarinu od osiguravajućih društava	419.629	296.370
Potraživanja od osiguravajućih društava u stečaju	745.658	745.658
Potraživanja za troškove postupka i odbijene štete	166.939	168.563
Potraživanja za plaćene štete i povrat sredstava od sudova	<u>170.294</u>	<u>170.294</u>
	1.502.520	1.380.885

16. Oročeni depoziti

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Oročeni depozita Turkish Ziraat Banka d.d. od 1 godine, kamatna stopa 0,9%	164.004	162.545
	164.004	162.545

Oročeni depozit u Turkish Ziraat Banka BH d.d. Sarajevo ističe 28. decembra 2018. godine. Ugovorena kamata je fiksna na godišnjem nivou.

Zaštitni Fond FBiH
Bilješke uz finansijske izvještaje

17. Novac i novčani ekvivalenti

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Žiro račun BAM	540.004	77.067
Žiro račun EUR	4.408	2.578
Blagajna	187	550
	544.599	80.195

Fond ima otvorene žiro račune kod Addiko Banka d.d. Sarajevo, Union Banka d.d. Sarajevo, i Turkish Ziraat Banka BH d.d. u domaćoj BAM valutu i inozemnoj EUR.

18. Obaveze prema dobavljačima

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Dobavljači u zemlji	9.040	22.934
	9.040	22.934

19. Ostale obaveze

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Obaveze prema zaposlenicima	16.637	15.213
Obaveze prema državi	11.439	11.400
Obaveze prema trećim fizičkim licima- komisije	-	5.099
Obaveze po štetama	45.590	366.381
	73.666	398.093

20. Pasivna razgraničenja

	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
	BAM	BAM
Odgođeni prihodi za regrese	11.121	11.121
Odgođeni prihodi za zatezne kamate	54.496	54.496
Odgođeni prihodi po osnovu troškova postupka	128.270	128.797
Odgođeni prihodi od društava u likvidaciji	199.086	199.086
Odloženi prihod za povrate po osnovu isplaćenih šteta	124.366	124.366
Rezervisanja za neregulirane parnične postupke	40.000	40.000
Rezervisanja po tužbama	363.120	411.646
	920.459	969.512

21. Finansijski instrumenti i upravljanje rizicima

Upravljanje izvorima sredstava

Fond upravlja svojim izvorima na način da osigura kontinuitet poslovanja, kroz optimizaciju salda dugovanja i izvora. Struktura izvora Fonda sastoji se od dugovanja, koje uključuje obaveze prema dobavljačima prikazane u bilješci 17 i ostale obaveze prikazane u bilješci 18, te novca i novčanih ekvivalenta u bilješci 16 i izvora koji se može pripisati kapitalu vlasnika, uključujući upisani kapital, rezerve i akumuliranu dobit. Uprava Fonda pregleda strukturu izvora redovno.

Djelokrug upravljanja finansijskim rizikom

Uprava pregleda i upravlja finansijskim rizicima vezanim za poslovanje kroz uspostavljeno interno izvještavanje o rizicima u kojima se analiziraju izlaganja istima prema stepenu značajnosti. Ovi rizici uključuju rizike tržišta (uključujući i rizik promjene kursa stranih valuta, rizik fer vrijednosti i kamatni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatnih stopa gotovinskog toka.

Tržišni rizik

Aktivnosti Fonda ga ne izlažu značajnim finansijskim rizicima od promjene kursa stranih valuta kako Fond posluje isključivo u zemlji. Samim tim, Fond nema potrebu ulaziti u različite aranžmane sa derivatnim finansijskim instrumentima s ciljem upravljanja izloženošću kamatnom i kursnom riziku.

Rizik strane valute

Fond ne obavlja transakcije u stranim valutama, pa prema tome ne postoji izloženost riziku promjene strane valute.

Uprava Fonda smatra da Fond nije izložen riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, za poslovne transakcije u domaćoj valuti BAM, kao i u valuti EUR za koji je konvertibilna marka vezana fiksnim valutnim kursem ($1 \text{ EUR} = 1,95583 \text{ BAM}$) na temelju principa Valutnog odbora. Promjene kursa bi zahtijevale izmjene i dopune zakona i odobrenje od strane Parlamentarne skupštine BiH.

Rizik kamatnih stopa

Fond nije izložen riziku kamatnih stopa, obzirom da ne pozajmljuje sredstva uz fiksne i varijabilne kamatne stope. Rizikom se može upravljati održavanjem odgovarajućeg omjera pozajmica po fiksnim i varijabilnim kamatnim stopama.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra partija insistirati na svojim ugovorenim obavezama koje mogu kod Fonda dovesti do finansijskih gubitaka. Fond je usvojio politiku prema kojoj će surađivati samo sa kreditno sposobnim partijama i uz obezbjedenje valjanog kolateralu tamo gdje je neophodno, kao sredstvo za ublažavanje rizika finansijskih gubitaka kod ugovorenih obaveza. S obzirom na prirodu poslovanja Fond može biti izložen značajnim kreditnim rizicima prema bilo trećim kontra stranama ili grupi kontra strana koje imaju slične karakteristike.

Rizik likvidnosti

Konačnu odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u upravljanju kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih zahtjeva finansiranja i upravljanja likvidnošću Fonda. Fond upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne rezerve, bankovna sredstva i rezerve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospijeća imovine i obaveza.

fer vrijednost

Fer vrijednost je cijena koja bi se trebala primiti za prodanu imovinu ili platiti za podmirenje obaveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan njenog mjerjenja. Kod mjerjenja fer vrijednosti Uprava prihvata njenu glavnu obilježju koja se ogledaju u slijedećem:

- Fer vrijednost je izlazna cijena koja bi se postigla za imovinu ili platila za podmirenje obaveza na datum mjerjenja;
- Fer vrijednost je mjera vrijednosti imovine i obaveza na datum mjerjenja uzimajući u obzir posebna obilježja imovine ili obaveza koja su predmet mjerjenja;

Zaštitni Fond FBiH
Bilješke uz finansijske izvještaje

- Fer vrijednost je mjera hipotetičke transakcije koja podrazumjeva normalan položaj na tržištu i provedene uobičajene marketinške aktivnosti na datum mjerjenja; i
- Fer vrijednost je mjera na određeni datum mjerjenja, promjenjiva u širem ili užem vremenskom okviru.

Kao rezultat navedenih obilježja procjene fer vrijednosti imovine i obaveza sa standardnim rokovima dospjeća i uvjetima trgovanja na aktivnom tržištu se određuju na bazi kotiranih cijena.

U uvjetima kada kotirane cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje na bazi diskontiranog novčanog toka ili korštenjem drugih prigodnih tehnika. Promjene u sadržaju datih pretpostavki uključujući diskontne stope i procjenjene gotovinske tokove značajno utiču na procjene.

Iz navedenog razloga možda neće biti realizirane fer tržišne procjene pri tekućoj prodaji finansijskog instrumenta. Na dan 31. decembra 2017. godine i na dan 31. decembra 2016. godine Uprava vjeruje da fer vrijednost finansijske imovine i obaveza ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

22. Transakcije sa povezanim licima

Naknade direktora i članova upravnog odbora

Ostvarene naknade direktora i ključnih članova Uprave tokom godine su iznosile:

	2017. BAM	2016. BAM
Plate i naknade Uprave i Upravnog odbora	132.184	139.382
	132.184	139.382

23. Potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2017. godine protiv Fonda se vodi 388 sudski postupak, a ukupni tražbeni zahtjev je BAM 5.003.935 bez kamata uz djelomično obračunate troškove postupaka.

Fond je na bazi procjena pravnih savjetnika o ishodima sporova izvršio rezervisanja po osnovu gubitaka iz osnova sudskih sporova. Kreirane rezervacije iznose BAM 1.994.494 predstavljaju najbolju moguću procjenu budućih gubitaka.

Fond je pokrenuo protiv trećih lica 3.628 sudskih sporova, ukupne vrijednosti BAM 3.787.537.

24. Preuzete obaveze

Preuzete obaveze su obaveze koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima na dan bilansa stanja, kako nisu stvoreni preduvjeti za priznavanje navedenih transakcija u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS i MSFI. Preuzete obaveze su transakcije budućeg perioda koje se mogu očekivati sa značajnim stepenom izvjesnosti na osnovu ugovora koje Fond ima potpisane na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Na dan 31. decembra 2017. godine Fond ima preuzete obaveze po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora što se može iskazati kako slijedi:

	2017. BAM	2016. BAM
<i>Buduća minimalna plaćanja po operativnom najmu</i>		
Minimalna plaćanja za najam do 1 godine	22.574	22.574
Minimalna plaćanja za najam u periodu od 1. do 5. godine	90.296	90.296
Minimalna plaćanja za najam preko 5 godina	-	22.574
	112.870	135.444

25. Događaji nakon datuma bilansa

Nije bilo događaja nakon datuma bilansa koji bi zahtjevali objavu ili korekcije u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 10. Događaji nakon izvještajnog datuma.

26. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ovi finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave Zaštitni Fond FBiH na dan 13. aprila 2018.

Salko Obhođaš, direktor

